

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

RPW/75945/2018 P
Data: 2018-12-20

DLP.ZLS.174.4.2018.kp

Warszawa, 19 grudnia 2018 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2018 -12- 20
ZAL.	NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 31 października 2018 r. o znaku VII.7033.13.2018.AMB, dotyczące przewidzianych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) wymagań w zakresie wieku w odniesieniu do kandydatów do pełnienia funkcji w instytucjach systemu szkolnictwa wyższego i nauki, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Zastosowane w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce rozwiązania w zakresie wymagań związanych z wiekiem osób kandydujących do władz uczelni publicznych lub do pełnienia funkcji w innych instytucjach systemu szkolnictwa wyższego i nauki są wzorowane na wcześniejszych rozwiązaniach zawartych w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.). Rozwiązania te były przedmiotem korespondencji przywołanej w piśmie Pana Rzecznika i jak wówczas wskazywano, przy ocenie przedmiotowych rozwiązań należy brać pod uwagę szczególne uwarunkowania związane ze strukturą demograficzną w obszarze polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Rozwiązania te realizują zgodne z prawem cele w zakresie polityki państwa, tj. dążenie do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia studentów i doktorantów oraz optymalny międzypokoleniowy rozdział stanowisk. Tworzenie warunków prawnych sprzyjających wymianie pokoleniowej służy zrównoważonemu rozwojowi systemu szkolnictwa wyższego i nauki, a także optymalizacji sposobu jego funkcjonowania. Zastosowane rozwiązania, funkcjonujące od roku 2011, uwzględniają specyfikę pełnienia funkcji w instytucjach systemu i dotyczą możliwości pełnienia tych funkcji, a nie możliwości wykonywania zawodu. Wykonywanie zadań związanych z pełnieniem określonej funkcji jest dodatkowym

obowiązkiem, wymagającym najczęściej dużego nakładu czasu i pracy, ale także dużej dyspozycyjności (*vide* zakres zadań rektora określonych – co ważne, w sposób niewyczerpujący – w art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), przez co wiąże się z koniecznością godzenia obowiązków wynikających z pełnienia funkcji z obowiązkami zawodowymi (np. nauczyciela akademickiego).

Należy podkreślić, że pracownicy instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki, z uwagi na posiadaną wiedzę i doświadczenie, zachowują możliwość kandydowania do pełnienia określonych funkcji w systemie szkolnictwa wyższego i nauki po przekroczeniu wieku emerytalnego, tj. do 67. roku życia, a w przypadku wyboru – pełnienia tej funkcji przez pełną kadencję nawet po przekroczeniu tej granicy wiekowej. Ponadto przepisy nowej ustawy nie nakładają na nauczycieli akademickich obowiązku przejścia na emeryturę w związku z ukończeniem określonego wieku. Oznacza to, że nauczyciele akademicy mają możliwość kontynuowania pracy w uczelni, a ich wiedza i doświadczenie mogą być nadal wykorzystywane zarówno w działalności naukowej, jak i dydaktycznej.

Jak wskazano w dotychczasowej korespondencji, tj. w piśmie Pana Rzecznika z dnia 18 maja 2018 r. o znaku VII.7034.1.2016.AMB, w ocenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest dopuszczalne – z punktu widzenia równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy – wprowadzanie przepisów, zgodnie z którymi profesorowie uniwersyteccy przechodzą obowiązkowo na emeryturę z chwilą ukończenia 68. roku życia, zaś kontynuacja ich działalności zawodowej po ukończeniu 65. roku życia jest możliwa jedynie w oparciu o umowy na czas określony, które mogą być ponownie zawierane jedynie dwukrotnie, o ile przepisy te realizują zgodny z prawem cel w szczególności w zakresie polityki zatrudnienia i rynku pracy, taki jak wdrożenie wysokiej jakości nauczania oraz optymalny międzypokoleniowy rozdział stanowisk profesorskich, a także pod warunkiem, że przepisy te pozwalają na osiągnięcie tego celu za pomocą właściwych i koniecznych środków. Rozwiązania zastosowane w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce mają analogiczny charakter i cel, a zatem nie są uzasadnione wątpliwości co do ich dopuszczalności.

2 wyrazami osunulue
Jarostaw Gowin
Jarostaw GOWIN